

Kézen fogva az örökkévalóságba

Szőke Ferencet felesége halála mélyen lesújtotta, és valószínűleg ez ösztönözte 1877-ben a levél megírására is, amelyben fontos információval szolgál a jászberényi Alvégi Iskola építési idejére vonatkozóan, az adott kor egyházi és világi főméltóságairól, valamint saját családi életéről.

Négy évi özvegység után Szőke Ferenc tanító ismét megházasodott, s 1879. november 25-én feleségül vette sógornőjét, felesége 20 éves húgát, Juliannát, aki Johanna Wilhelmina néven született, de a valóságban (valószínűleg édesanyja után) *Juliannának* hívták. A házaspárnak az anyakönyvi bejegyzés szerint öt gyermeke született, de a születési anyakönyvben csak Jolán Gizella Margit nevű lányuk található meg, aki 1895. április 27-én született, de még ugyanazon év augusztus 3-án el is hunyt. Az ő születési bejegyzésénél jegyezte fel a keresztelő pap, hogy az újszülött a szüleinek már ötödik gyermeke.

Szőke Ferenc a jászberényi Alvégi Iskola tanítója volt, de 1876. augusztus 5-én ő is pályázott a megüresedett II. főelemi osztálytanítói állásra. A pályázók (ifj. Kövér Endre szentkúti tanító, Hamza Pál jászladányi tanító, Mosó Lajos szentmártoni tanító, Beleznay Antal helybeli tanító, Szőke Ferenc helybeli tanító, ifj. Szilárdy János felsőszentgyörgyi tanító) közül a tanács Hamza Pál tanítót választotta, mivel felsőbb gazdasági tanintézeti bizonyítvánnyal is rendelkezett, és a sajtóban is számos tanulmánya jelent már meg.

Sajnos nem ismerjük Szőke Ferenc tanító úr életének és munkásságának további részleteit. Értékes kortörténeti és helytörténeti adatokat tartalmazó üzenete azonban fennmaradt az utókornak, s majd 150 év után, a Redemptio lapban való közléssel szélesebb körben is megismerhetővé válik.

Felhasznált irodalom és források:

Blénessy János: *Jászberény iskolázásának története. Jászági Füzetek 1. Jászberény, 1967*

Tarnay Marianne: *Iskolázás és művelődés a Jászágban (A XIII. századtól a XIX. sz. végéig)*

M. kir. Horthy Miklós *Tudományegyetem Pedagógiai Intézetének Közleményei 7. Budapest, 1943*

A jászberényi r.k. Plébánia keresztelési, házassági és halotti anyakönyvei

Dr. Bathó Edit néprajzkutató

Történt az Úrnak 1859. esztendejében, hogy Kunszentmiklós legendás nagytiszteletű református lelkészét, Szász Károly urat december vége felé kettős öröm látogatta meg. A templomban Jézus születésének évfordulóját ünnepelhette szeretett gyülekezete körében, hazatérve a parókiába pedig édes feleségével, Bibó Antóniával együtt kisleányuk születésének örülhetett.

Szász Károly szabadszállási lelkész

De köztudott, hogy az élet olyan, mint az óceán. Felszíne hol a mennyországot simogatja, máskor pedig a meder pokoli sötét mélységeit villantja elő. Alig telt el két év a kis család életében boldogságban, békességben, gyermeksimogatásban, amikor a Mindenható az angyalai seregébe szólította a kicsi Ilonkát. Még a lelkipásztornak sem lehet fellebbezési joga az Úr akaratának megváltoztatása érdekében. A földi ember, az édesapa emberésszel és szívvel mégis kérdéseket tett fel a Teremtőnek, de csak hang nélkül, magában tette mindezt. Azután elnézést kért Istenétől, amiért merészelt megkérdőjelezni felettese döntését.

A földi ember, az édesapa emberésszel és szívvel mégis kérdéseket tett fel a Teremtőnek, de csak hang nélkül, magában tette mindezt. Azután elnézést kért Istenétől, amiért merészelt megkérdőjelezni felettese döntését. A földi ember, az édesapa emberésszel és szívvel mégis kérdéseket tett fel a Teremtőnek, de csak hang nélkül, magában tette mindezt. Azután elnézést kért Istenétől, amiért merészelt megkérdőjelezni felettese döntését.

tartott, szemében könnyek csillogtak. Mint elmondta, kinn a hómezőn taláta, s a gyermek kilétéről senkitől nem kapott felvilágosítást. Elhozta hát a nagytiszteletű úrhoz, indítsa el őt tisztelességgel a hosszú útra.

- *Legyen hát a kis árva gyermek úti-társa Ilonkának a mennyek országába vezető úton* - kérte Szász Károly az Urat, s kérte, hogy fogadja őt is az angyalok társaságába. Elég tágas a haza áldott földje kettejük számára, hadd menjen a két kis tündér kézenfogva egy boldogabb világ örökkévalóságába. Valószínűleg akadozva zengett a gyönyörű 90-es zsoltár a nyitott sírgödör mellett, mert zokogni és énekelni nagyon nehéz egyazon időben.

Szász Ilonka sírja

Az 1857-től 1963-ig kunszentmiklósi református lelkipásztor, későbbi püspök, költő, műfordító, országgyűlési képviselő, szemerkái Szász Károly 12 verses ciklusban írta sorokba bánatát, melyből egy versszakot idézek befejezésül:

„S a kis Ilonka halva lenne?

Nem, néki nincs örökre vége!

Földön virág csillog a mennybe,

És szívünkben az ő emléke...”

Amikor időnként a temetőbe szólít a dolgom, mindig megállok néhány pillanatra a két kis ártatlan gyermek sírja mellett. A mohos, kopott, fűbe süppedt kicsi sírkő mellé nem mulasztok el két szál virágot elhelyezni. Aki keresi, megtalálja Bankós Károly, egykori fülöpszállási atyafi, Petőfi Sándor örök jó barátjának monumentális síremléke mögött.

Székelly Gábor helytörténeti kutató